

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35214
Nom	Dret processal III
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau de Dret	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1921 - Programa Doble Titulació ADE-Dret	Dobles Títols Facultat de Dret - Facultat d'Economia	4	Primer quadrimestre
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	Facultat de Dret	5	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau de Dret	12 - Dret Processal	Obligatòria
1921 - Programa Doble Titulació ADE-Dret	5 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	6 - Assignatures obligatòries de cinquè curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
MONTESINOS GARCIA, ANA	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM**1) Situació de l'assignatura en el pla d'estudis, altres assignatures amb què es vincula**

L'assignatura Dret Processal III es troba entre les obligatòries del Grau de Dret de la Universitat de València. S'impartix en el quart any, primer semestre, i és la tercera matèria que sobre la ciència processal haurà de cursar l'estudiant per a graduar-se en Dret. Les altres assignatures són Dret Processal I –Introducció al Dret Processal- i Dret Processal II – Dret Processal Civil-.

Amb esta assignatura pretén donar-se una visió completa del procés penal.

El seu desenrotllament ha de ser successiu a l'estudi d'altres matèries, perquè requereix uns mínims coneixements de disciplines com ara el Dret Penal.

2) Breu descripció de la matèria, tipus de continguts i aplicacions possibles

Per mitjà d'esta assignatura l'estudiant de Dret s'introdueix en el fenomen processal, instrument indispensable per a la realització del Dret Penal.

Es tracta d'una matèria de coneixement essencial per als que es dediquen professionalment al Dret, en tant que subjectes l'activitat del qual ve, en major o menor mesura, relacionada amb la justícia penal.

L'assignatura de Dret Processal Penal III comprén sis blocs:

- Una primera part introductòria sobre els distints models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials.

- Una segona part específica sobre els subjectes –tribunal competent i parts- i l'objecte del procés penal.

- Una tercera part específica sobre el procés de declaració penal. En ella s'analitzarà:

- a) La fase de procediment preliminar o etapa d'instrucció, amb especial referència als seus principis informadors, el seu contingut –actes d'iniciació i d'exercici de l'acció penal, d'investigació, d'imputació, i relatius a mesures cautelars, la seua estructura i les seues formes de terminació;

- b) El juí oral; i

- c) Els mitjans d'impugnació i els efectes del procés penal.

- Una quarta part específica sobre els diferents procediments penals, ordinaris i especials.

- Una reemplaçament part específica sobre l'activitat jurisdiccional en l'execució.

- Una sexta part específica sobre la cooperació judicial internacional.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana que el seu desenrotllament siga successiu a l'estudi de les assignatures de Dret Processal I i Dret Processal II, i d'altres matèries relacionades, perquè requereix uns mínims coneixements de disciplines com ara el Dret Penal.

COMPETÈNCIES

1303 - Grau de Dret

- Capacitat per conèixer el contingut i l'aplicació de cadascuna de les branques de l'ordenament jurídic.
- Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Capacitat per al maneig de fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals).
- Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.
- Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.
- Capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.
- Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.
- Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.
- Capacitat de negociació i de conciliació.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Esta assignatura està orientada que l'alumne adquirisca estes competències com resultats de l'aprenentatge:

- a) Ser capaç de conèixer les institucions del procés penal: pressupostos processals, classes de tutela jurisdiccional i procediments (relació amb competències específiques del grau CE: 2, 3, 7, 8, 9,10, 11).
- b) Ser capaç de determinar la reacció jurídica i processal més eficaç davant d'una situació de conflicte (relació amb CE: 2, 3, 9, 10, 11, 12, 14) .
- c) Ser capaç de conèixer les diferents formes de solució no jurisdiccional dels litigis, l'àmbit d'aplicació de les mateixes i la seua eficàcia (relació amb CE 3,10,12,14).
- d) Ser capaç de redactar els principals escrits processals (relació amb CE 2,3,7,9,10,12).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció al Dret processal Penal

- A) La garantia jurisdiccional en l'actuació del Dret Penal.
- B) Els distints models o sistemes de procés penal.
- C) La constitucionalització de la regulació essencial del procés penal.
- D) Les fases del procés penal i la tipologia dels procediments penals.

2. Els tribunals penal i la seua competència

- A) Lextensió i els límits de la jurisdicció espanyola en matèria penal.
- B) La competència genèrica (jurisdicció) dels tribunals penals
- C) Lloa criteris datribució de la competència penal: a) objectiu; b) funcional; c) territorial.
- D) El tractament processal de la competència.
- E) La connexió penal i els seus efectes sobre la fixació definitiva de la competència penal.

3. Les parts al procés penal

- A) El Ministeri Fiscal com a part.
- B) Lacusador popular.
- C) Lacusador particular.
- D) Lacusador privat.
- E) Limputat i lacusat.
- F) Les parts en el procés civil acumulat al penal.

4. Lobjecte del procés penal

- A) Concepte, característiques i rellevància.
- B) La incidència de la pena i de la qualificació juridicopenal.
- C) Els elements identificadors de lobjecte del procés: a) El fet criminal imputat; b) La persona acusada.
- D) La connexió dobjectes.
- E) Lobjecte del procés civil acumulat.

5. El procediment preliminar o la instrucció

- A) Funcions i contingut.
- B) El procediment preliminar judicial: a) Òrgan jurisdiccional competent; b) Normes generals sobre requisits dels actes.
- C) El procediment preliminar del Ministeri Fiscal.
- D) Lactivitat de la policia en el procediment preliminar.
- E) La intervenció de les parts i els interessats en el procediment preliminar.

6. Els actes de iniciació del procés penal i actes dexercici de lacció penal

-) La denúncia.
- B) Latestat.
- C) La querella.
- C) La iniciació dofici del procés penal.

7. Els actes dinvestigació

- A) Concepte: en especial la seua diferència amb els actes de prova.
- B) Classes.
- C) Els actes dinvestigació en particular.

8. La imputació

- A) Concepte i funcions.
- B) Els actes dimputació no formals.
- C) Lorde de processament.

9. Les mesures cautelars

- A) Qüestions generals.
- B) Les mesures cautelars personals: a) La detenció; b) El procés dhabeas corpus; c) La presó provisional; d) La llibertat provisional; e) Altres mesures cautelars personals.
- C) Les mesures cautelars patrimonials.

10. La terminació del procediment preliminar i les decisions sobre leexercici de lacusació

- A) La terminació del procediment preliminar.
- B) Les decisions sobre leexercici de lacusació: a) el sobreseiment; b) l'obertura del judici oral.

11. Linici del juí oral i la conformitat

- A) Perspectiva general del juí oral.
- B) Els pressupostos processals i el seu tractament.
- C) Lacte dacusació inicial i lacte de defensa inicial.
- D) La conformitat de lacusat i el reconeixement de fets.

12. La prova

- A) Concepte i objecte.
- B) La prova amb violació de drets i llibertats fonamentals.
- C) La mínima activitat probatòria o què constituïx prova en un procés penal: a) La prova practicada en el juí oral; b) La prova anticipada; c) Els actes dinvestigació del procediment preliminar judicial; d) Els actes dinvestigació de la policia judicial, del Ministeri fiscal i altres documents assimilats.
- D) Lobjecte de la prova.
- E) La valoració de la prova.
- F) La càrrega de la prova i el dret a la presumpció dinnocència.
- G) El procediment probatori.

13. Els mitjans de prova en particular

- A) La declaració de l'acusat.
- B) La prova testifical.
- C) La prova pericial.
- D) La prova documental.
- E) La prova de reconeixement judicial.
- F) Altres mitjans de prova per a formar la convicció judicial.
- G) Les presumpcions o la prova d'indícies.

14. La vista del jutge oral

- A) La publicitat de la vista.
- B) La suspensió de la vista.
- C) Les característiques generals de l'acte de la vista.

15. La terminació del procés penal i les qüestions prejudicials

- A) L'acte d'acusació definitiu i l'acte de defensa definitiu.
- B) La terminació del procés penal.
- C) La sentència: a) Concepte; b) Classes; C) Requisits; d) Forma de la sentència; en especial la motivació.
- D) Les qüestions prejudicials.

16. Els mitjans d'impugnació

- A) Els mitjans d'impugnació: a) Concepte i classes; b) El dret a recórrer; c) Objecte i efectes.
- B) Els recursos enfront de resolucions no sentències.
- C) Els recursos enfront de sentències i interlocutòries assimilades: a) Apel·lació i la segona instància; b) La cassació.

17. Els efectes del procés

- A) La fermesa de les resolucions judicials i la cosa jutjada.
- B) La cosa jutjada: a) Els efectes de la cosa jutjada; b) Les resolucions que produeixen cosa jutjada; c) L'abast i els límits de la cosa jutjada.
- C) La impugnació de la cosa jutjada.
- D) Les costes processals i l'assistència jurídica gratuïta.

18. Els procediments ordinaris

- A) Els procediments penals: a) Ordinaris; b) Especials.
- B) El procediment ordinari per delictes greus.
- C) El procediment abreviat.
- D) El juí sobre delictes breus.

19. Els procediments especials i el procés civil acumulat

- A) El procediment per a lenjudiciament ràpid de determinats delictes.
- B) El procediment en cas de competència del tribunal de jurat
- C) El procés penal de menors.
- D) Altres processos especials.
- E) Especialitats procedimentals en determinats processos.
- F) El procés civil acumulat.

20. Lactivitat jurisdiccional en lexecució

- A) Consideracions generals.
- B) Règim jurídic.
- C) Lexecució de les penes i de les mesures de seguretat: disposicions generals.
- D) El compliment de les penes.
- E) El compliment de les mesures de seguretat.
- F) La terminació de lexecució.
- G) Els recursos en matèria dexecució.
- H) Lexecució del contingut civil de la sentència.

21. La cooperació judicial internacional

- A) Consideracions generals.
- B) Lassistència judicial internacional en matèria penal.
- C) Lextradició: a) Requisits; b) Lextradició activa; c) Lextradició passiva.
- D) Lorde europea de detenció i entrega.
- E) Altres instruments.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,50	0
Elaboració de treballs en grup	2,00	0
Elaboració de treballs individuals	2,00	0
Estudi i treball autònom	45,00	0
Lectures de material complementari	3,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	3,00	0
Preparació de classes de teoria	2,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	3,00	0
Resolució de casos pràctics	3,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT**Activitats en l'aula****Exposició de continguts teòrics**

El professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que han de guiar els estudiants en l'estudi i comprensió de la matèria. L'estudiant, per la seua banda, ha de comprometre's activament en el procés d'aprenentatge per mitjà de la lectura, anterior a l'explicació del professor, o en classe, en funció de l'organització del temps docent, d'aquells materials, manuals, monografies o textos proporcionats o indicats prèviament. La seua implicació en el desenrotllament de les sessions podrà incloure l'exposició oral de punts concrets del temari.

Activitats aplicades

Consistiran, entre altres, en el comentari de notícies de premsa, la resolució de casos, la realització d'activitats puzzle o qüestionaris, o l'exposició de treballs dirigits. Per mitjà d'elles l'estudiant haurà de desenrotllar les competències abans assenyalades i s'introduirà i habitarà en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina..

Estes activitats podran, o bé servir de complement a l'exposició dels coneixements teòrics realitzada pel professor, o bé centrar-se en aspectes puntuals del programa de l'assignatura que no vagen a ser objecte d'exposició pel professor.

Les activitats seran participatives i cada professor assenyalarà, si és el cas, quins seran objecte d'avaluació.

Activitats fora de l'aula

Activitats complementàries

S'inclouen ací seminaris, tutories col·lectives, el visionat de documentals i pel·lícules amb discussió posterior, visites a institucions públiques, etc. Es programaran en el context de l'assignatura i consistiran en activitats específiques o de caràcter interdisciplinari o transversal. Es realitzaran sempre en coordinació amb els distints grups de la mateixa assignatura i/o amb altres assignatures. Si és el cas, el professor haurà d'assenyalar si són objecte d'avaluació.

Activitats dirigides

Tant per al seguiment de l'exposició teòrica com de la realització de les activitats aplicades, el professor indicarà quines lectures, busca de notícies, sentències o preparació de casos, etc., realitzarà l'estudiant.

El professor també podrà programar, dins del volum de treball de l'estudiant, altres activitats que servisquen per a reforçar o repassar els coneixements adquirits per l'estudiant.

Assistència a tutories no programades

Per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i la seua dinàmica de treball, els estudiants podran assistir, en l'horari fixat per cada professor, a les tutories no programades que es fixen en el seu moment.

AVALUACIÓ

Els procediments d'avaluació de competències a utilitzar són:

- Prova/s escrita/s i/o orals, consistents en un o més exàmens que podran ser proves de tipus objectiu, incloure qüestions teòricopràctiques i/o problemes.
- Avaluació d'activitats pràctiques, individuals i/o en grup, a partir de l'elaboració, entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals; així com assistència de l'estudiant a seminaris.
- Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, grau d'implicació en el procés d'ensenyança-aprenentatge i en les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de les activitats.

En l'avaluació de l'assignatura s'estarà als criteris següents:

- Prova global equivalent a un 70% del valor de la nota final, indicant-se en la guia del professor el tipus concret de prova. Per a aprovar l'assignatura serà necessari superar esta prova global.

- Tres activitats avaluables addicionals equivalents a un 30% del valor de la nota final, que s'especificaran en el programa de cada professor, així com el seu calendari de realització o entrega dins d'allò que s'ha assenyalat en esta guia docent. Ja es tracte d'activitats aplicades que es realitzen en classe, o d'activitats dirigides, la dedicació a la mateixa haurà de computar-se en el total del volum de treball de l'estudiant.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARMENTA DEU, T., Lecciones de Derecho Procesal Penal, Madrid, Marcial Pons, última edición.
- ASECIO MELLADO, J. M., Derecho Procesal Penal, Valencia, Tirant lo Blanch, última edición.
- DE LA OLIVA SANTOS, A.-ARAGONESES MARTÍNEZ, S.-HINOJOSA SEGOVIA, R.-MUERZA ESPARZA, J.-TOMÉ GARCÍA, J.A., Derecho Procesal Penal, Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces, última edición.
- GIMENO SENDRA, V., Manuel de Derecho Procesal Penal, Madrid, Colex, última edición.
- MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J.L., MONTÓN REDONDO, A., Derecho Jurisdiccional III, Proceso Penal, Valencia, Tirant lo Blanch, última edición.
- MORENO CATENA, V.-CORTÉS DOMINGUEZ, V., Derecho Procesal Penal, Valencia, Tirant lo Blanch, última edición.
- RAMOS MÉNDEZ, F., Enjuiciamiento Penal.Lectura Constitucional, Barcelona, Atelier, última edición.

Complementàries

- ARNAIZ SERRANO, A.-LÓPEZ JIMÉNEZ, R.-MARTINEZ SOTO, T., Esquemas de Derecho Procesal Penal (MORENO CATENA, V., director; ARNAIZ SERRANO, A., coordinadora), Valencia, Editorial Tirant lo Blanch, última edición.
- Bases de datos:

<http://www.westlaw.es>

<http://www.tirantonline.com>

<http://www.iustel.com>

- Webs útils:

http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/index_es.

http://ec.europa.eu/civiljustice/index_es.htm

<http://www.prontuario.org/>

- Legislación:

Diario oficial de la Unión Europea:

<http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>

BOE

<http://www.boe.es>

Boletines autonómicos:

http://www.boe.es/aeboe/consultas/enlaces/boletines_autonomicos.php

Boletines provinciales:

http://www.boe.es/aeboe/consultas/enlaces/boletines_provinciales.php

- Jurisprudencia:

Tribunal Constitucional:

<http://www.tribunalconstitucional.es>

Tribunal de Justicia de la Unión Europea

http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/pagina-principal

Tribunal Supremo

Cendoj

<http://www.poderjudicial.es/search/index.jsp>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts / Contenidos

En principio, se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente.

Dado que la asignatura es cuatrimestral, que la docencia presencial se ha podido realizar normalmente hasta el día 13 de marzo, y que el calendario académico establece un periodo no lectivo del 16 al 19 de marzo y del 10 al 20 de abril, el tratamiento en clase presencial de los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente se encuentra impartido en aproximadamente un 50%.

Los contenidos no tratados presencialmente serán impartidos de forma no presencial.

No obstante, si cada profesor o cada profesora, atendida la concreta situación del grupo a su cargo, considera que debe eliminar algunos contenidos, los determinará con precisión en el Anexo a la Guía Docente e informará a las y los estudiantes por medio de la herramienta docente apropiada entre las establecidas en el apartado 3 de esta ficha.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

No hay cambios en el volumen de trabajo para la asignatura.

En principio, se mantiene el peso de las distintas actividades que suman las horas de dedicación en créditos ECTS marcadas en la guía docente original.

No obstante, si algún profesor o alguna profesora, atendida la concreta situación del grupo a su cargo, ha procedido a reducir el peso de unas actividades y a su sustitución por otras manteniendo el volumen de trabajo que marca la guía docente original, lo determinará con precisión en el Anexo a la Guía Docente e informará a las y los estudiantes por medio de la herramienta docente apropiada entre las establecidas en el apartado 3 de esta ficha.

Las sesiones de docencia se mantienen en los días y horas programados en los correspondientes cronogramas, aunque se realizarán mediante las herramientas docentes que se mencionan en el apartado 3 de esta ficha.

En el cronograma del Anexo a la Guía Docente se vincularán las distintas sesiones de docencia no presencial con las respectivas herramientas docentes.

3. Metodología docente

3. Metodología docente

Cada profesor o cada profesora deberá concretar en el Anexo a la Guía Docente la metodología docente a seguir tanto para la docencia no presencial como para las tutorías no presenciales.

Por una parte, deberá precisar el listado de herramientas docentes que sustituyen a la docencia presencial en las clases, y determinar el uso específico que se da a cada una de ellas para cada una de las sesiones.

En principio, dichas herramientas docentes serán: la subida de materiales al Aula Virtual; la propuesta de actividades por Aula Virtual; la videoconferencia síncrona BBC; la videoconferencia asíncrona BBC; y los problemas/ejercicios resueltos para las clases prácticas.

Por otra parte, deberá indicar cómo se adapta a la nueva situación y se organiza el sistema de tutorías.

En principio, las tutorías se realizarán de acuerdo con el régimen de tutoría virtual, y se articularán mediante el correo electrónico o el Forum en Aula Virtual, y, cuando la cuestión planteada por la o el estudiante requiera una comunicación más fluida con el profesor o la profesora, a través de la videoconferencia.

4. Avaluació

4. Evaluación

A) Evaluación continua

Atendiendo a la recomendación de incrementar el peso de la evaluación continua, se suspende, para este curso académico, la siguiente restricción prevista por la guía docente: “La puntuación obtenida en la evaluación continua sólo será adicionada a la puntuación obtenida en la prueba o las pruebas de evaluación de los conocimientos teórico-prácticos, si esta última alcanza, como mínimo, un 50 % de la puntuación máxima establecida, sea por adición de la puntuación de la prueba parcial superada más la prueba final, sea por la puntuación de la prueba final”. Consiguientemente, la puntuación obtenida por evaluación continua será adicionada a cualquier puntuación obtenida en la realización de la prueba final.

No se modifica el porcentaje de calificación por evaluación continua (30 %), porque con la eliminación de la restricción antes mencionada se incrementa de modo importante la incidencia de la puntuación obtenida por la misma en la nota final.

Si alguna actividad sometida a evaluación continua y pendiente de realización no puede ser llevada a cabo en la forma inicialmente prevista por exigir presencialidad, el profesor o la profesora informará al alumnado -precisándolo en el Anexo a la Guía Docente- sobre su realización mediante alguna de las herramientas disponibles en Aula Virtual o su sustitución por otra actividad distinta.

B) Prueba final

La prueba final on line se realizará de algunos de los siguientes modos, que tendrán que ser concretados por cada profesor o profesora en el Anexo a la Guía Docente:

- Exámenes orales por videoconferencia.
- Pruebas objetivas (tipo test), mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.
- Prueba escrita abierta (examen tradicional), mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.
- Casos prácticos, mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.

Antes del día 30 de abril, el profesor o la profesora encargado de cada grupo informará a las y los estudiantes por comunicación escrita en Aula Virtual del modo concreto, entre los que se acaban de mencionar, que establece para la prueba final y, en todo caso, advertirá que la videoconferencia podrá ser utilizada complementariamente al modo establecido, cuando sea conveniente para aclarar dudas de autenticidad en la realización de las pruebas.

En las videoconferencias, las y los estudiantes deberán activar la función “compartir vídeo”. La negativa a hacerlo equivaldrá a no haber realizado la prueba correspondiente o el complemento de la misma.

5. Bibliografia

5. Bibliografía

La bibliografía recomendada se mantiene pues es accesible.

Los principales manuales recomendados en todos los grupos de la asignatura están disponibles como e-books en la Biblioteca de Ciencias Sociales, de modo que no es necesaria su sustitución por otros materiales.

En todo caso, el profesorado encargado de los diferentes grupos precisará en el Anexo a la Guía Docente e informará por escrito en Aula Virtual de que el manual que utilicen está disponible como e-book.

1. Continguts / Contenidos

En principio, se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente.

Dado que la asignatura es cuatrimestral, que la docencia presencial se ha podido realizar normalmente hasta el día 13 de marzo, y que el calendario académico establece un periodo no lectivo del 16 al 19 de marzo y del 10 al 20 de abril, el tratamiento en clase presencial de los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente se encuentra impartido en aproximadamente un 50%.

Los contenidos no tratados presencialmente serán impartidos de forma no presencial.

No obstante, si cada profesor o cada profesora, atendida la concreta situación del grupo a su cargo, considera que debe eliminar algunos contenidos, los determinará con precisión en el Anexo a la Guía Docente e informará a las y los estudiantes por medio de la herramienta docente apropiada entre las establecidas en el apartado 3 de esta ficha.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

No hay cambios en el volumen de trabajo para la asignatura.

En principio, se mantiene el peso de las distintas actividades que suman las horas de dedicación en créditos ECTS marcadas en la guía docente original.

No obstante, si algún profesor o alguna profesora, atendida la concreta situación del grupo a su cargo, ha procedido a reducir el peso de unas actividades y a su sustitución por otras manteniendo el volumen de trabajo que marca la guía docente original, lo determinará con precisión en el Anexo a la Guía Docente e informará a las y los estudiantes por medio de la herramienta docente apropiada entre las establecidas en el apartado 3 de esta ficha.

Las sesiones de docencia se mantienen en los días y horas programados en los correspondientes cronogramas, aunque se realizarán mediante las herramientas docentes que se mencionan en el apartado 3 de esta ficha.

En el cronograma del Anexo a la Guía Docente se vincularán las distintas sesiones de docencia no presencial con las respectivas herramientas docentes.

3. Metodología docente

3. Metodología docente

Cada profesor o cada profesora deberá concretar en el Anexo a la Guía Docente la metodología docente a seguir tanto para la docencia no presencial como para las tutorías no presenciales.

Por una parte, deberá precisar el listado de herramientas docentes que sustituyen a la docencia presencial en las clases, y determinar el uso específico que se da a cada una de ellas para cada una de las sesiones.

En principio, dichas herramientas docentes serán: la subida de materiales al Aula Virtual; la propuesta de actividades por Aula Virtual; la videoconferencia síncrona BBC; la videoconferencia asíncrona BBC; y los problemas/ejercicios resueltos para las clases prácticas.

Por otra parte, deberá indicar cómo se adapta a la nueva situación y se organiza el sistema de tutorías.

En principio, las tutorías se realizarán de acuerdo con el régimen de tutoría virtual, y se articularán mediante el correo electrónico o el Forum en Aula Virtual, y, cuando la cuestión planteada por la o el estudiante requiera una comunicación más fluida con el profesor o la profesora, a través de la videoconferencia.

4. Avaluació

4. Evaluación

A) Evaluación continua

Atendiendo a la recomendación de incrementar el peso de la evaluación continua, se suspende, para este curso académico, la siguiente restricción prevista por la guía docente: “La puntuación obtenida en la evaluación continua sólo será adicionada a la puntuación obtenida en la prueba o las pruebas de evaluación de los conocimientos teórico-prácticos, si esta última alcanza, como mínimo, un 50 % de la puntuación máxima establecida, sea por adición de la puntuación de la prueba parcial superada más la prueba final, sea por la puntuación de la prueba final”. Consiguientemente, la puntuación obtenida por evaluación continua será adicionada a cualquier puntuación obtenida en la realización de la prueba final.

No se modifica el porcentaje de calificación por evaluación continua (30 %), porque con la eliminación de la restricción antes mencionada se incrementa de modo importante la incidencia de la puntuación obtenida por la misma en la nota final.

Si alguna actividad sometida a evaluación continua y pendiente de realización no puede ser llevada a cabo en la forma inicialmente prevista por exigir presencialidad, el profesor o la profesora informará al alumnado -precisándolo en el Anexo a la Guía Docente- sobre su realización mediante alguna de las herramientas disponibles en Aula Virtual o su sustitución por otra actividad distinta.

B) Prueba final

La prueba final on line se realizará de algunos de los siguientes modos, que tendrán que ser concretados por cada profesor o profesora en el Anexo a la Guía Docente:

- Exámenes orales por videoconferencia.
- Pruebas objetivas (tipo test), mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.
- Prueba escrita abierta (examen tradicional), mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.
- Casos prácticos, mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.

Antes del día 30 de abril, el profesor o la profesora encargado de cada grupo informará a las y los estudiantes por comunicación escrita en Aula Virtual del modo concreto, entre los que se acaban de mencionar, que establece para la prueba final y, en todo caso, advertirá que la videoconferencia podrá ser utilizada complementariamente al modo establecido, cuando sea conveniente para aclarar dudas de autenticidad en la realización de las pruebas.

En las videoconferencias, las y los estudiantes deberán activar la función “compartir vídeo”. La negativa a hacerlo equivaldrá a no haber realizado la prueba correspondiente o el complemento de la misma.

5. Bibliografia

5. Bibliografia

La bibliografia recomendada se mantene pues es accesible.

Los principales manuales recomendados en todos los grupos de la asignatura están disponibles como e-books en la Biblioteca de Ciencias Sociales, de modo que no es necesaria su sustitución por otros materiales.

En todo caso, el profesorado encargado de los diferentes grupos precisará en el Anexo a la Guía Docente e informará por escrito en Aula Virtual de que el manual que utilicen está disponible como e-book.